

Handläggare
Josefin Ohlson
Telefon: 08- 508 33 874

Till
Utbildningsnämnden
2016-04-14

Yttrande angående laglighetsprövning enligt kommunallagen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden bestrider samtliga klagandens yrkanden i Förvaltningsrätten i Stockholms mål 1846-16.
2. Som grund för sin inställning överlämnar utbildningsnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande till.
3. Beslutet justeras omgående.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämndens beslut den 14 januari 2016 om paviljongetablering med anledning av prognos för asylsökande, § 9, har överklagats genom laglighetsprövning enligt kommunallagen (KL).

Utbildningsnämndens beslut har fattats enligt gällande bestämmelser varför överklagandet ska avslås.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Bakgrund

Vid sitt sammanträde den 14 januari 2016 fattade utbildningsnämnden beslut om paviljongetablering med anledning

av prognos för asylsökande, § 9. I beslutet godkände utbildningsnämnden bland annat att kommande genomförandebeslut avseende paviljonetablering med anledning av prognos för asylsökande skulle delas upp per skola. Förvaltningen gavs även i uppdrag att beställa inplaneringsstudie och offert för uppställning av paviljonger. Därtill beslutade utbildningsnämnden att till utbildningsdirektören delegera möjligheten att fatta genomförandebeslut om paviljonetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr. Utbildningsnämnden beslutade även att hos kommunstyrelsens ekonomiutskott begära att utbildningsnämnden gavs rätt att besluta om paviljonetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr. Kommunstyrelsens ekonomiutskott har därefter behandlat utbildningsnämndens begäran varvid ekonomiutskottet beslutade att inte ge utbildningsnämnden rätt att besluta om paviljonetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr.

Utbildningsnämndens beslut den 14 januari i § 9 har överklagats av Per Ossmer genom laglighetsprövning enligt KL.

Ärendet

Klagande Per Ossmer anförde i sitt överklagande att det nu gällande beslutet strider mot lag samt innefattar ett överskridande av nämndens befogenheter. Klagande menade att beslut i den storleksordning som det är frågan om ska vara föremål för beslut i Kommunfullmäktige, enligt 3 kap. 9 §, särskilt p. 1 och 2 KL. Enligt bestämmelsen beslutar fullmäktige i ärenden av principiell beskaffenhet eller som annars är av större vikt för kommunen eller landstinget, främst mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, befogenheter, skatt och andra ekonomiska frågor.

Klagande anförde även att utbildningsnämndens beslut medförde en möjlighet att kringgå att ärendet hamnar hos Kommunfullmäktige, då paviljonetableringen hanteras som flera delbeslut i stället för ett större.

Inledningsvis kan det konstateras att prövningen enligt 10 kap. kommunallagen endast avser beslutets laglighet, ej dess lämplighet.

Utbildningsnämnden fullgör enligt sitt reglemente stadens uppgifter som huvudman inom skolväsendet. I detta ansvar ligger även att se till att lokaler finns för skolverksamheten. Enligt stadens reglemente för ekonomisk förvaltning ska stadens nämnder i första hand hyra

lokaler av staden eller stadens egna bolag. I vissa fall ska nämnderna ansöka om godkännande av inhyrningar i kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Utbildningsnämnden har enligt beslutspunkt 1 i aktuellt beslut beslutat om att ge förvaltningen i uppdrag att beställa inplaceringsstudie och offert för uppställning av paviljonger. Även om varje uppställning av paviljong inom varje skola är att se och ska behandlas som en separat inhyrning har i förevarande fall det ansetts ekonomiskt fördelaktigt att samköra inplaceringsstudien över ett stort geografiskt område för att utreda möjliga placeringar. Beslutet avser alltså en beställning av en initial utredning inför ytterligare utredning om inhyrning. Vid bedömning av beslutets principiella betydelse måste beaktas beslutets faktiska konsekvenser och handlingsutrymme.

Stadens skolfastighetsbolag, SISAB, får genom beslutet i uppdrag att dels utreda inplacering av skolpaviljonger, dels ta fram offerter för beställning av paviljonger. Offerterna avser hyreskostnad. Utbildningsnämnden är inte en investerande nämnd i detta ärende utan endast framtida hyresgäst till SISAB. Separata hyresavtal kommer sedermera att tecknas avseende de olika objekten. Det är ännu inte klart på vilka platser paviljonger kommer att ställas upp, eller hur stor paviljongyta som kommer att etableras på varje plats.

Förvaltningen har i aktuellt fall valt att vända sig till utbildningsnämnden för beslut om beställning av inplaceringsstudie och offert. Förvaltningens utgångspunkt har varit att se hela tjänsteutlåtandet och projektet som en helhet. Med anledning av att inplaceringsstudie och offert utgör en del av helheten har också frågan om inplaceringsstudie och offert lyfts till nämnden. Då planering av utbildningslokaler ryms inom utbildningsnämndens uppdrag har utbildningsnämnden befogenhet att besluta enligt beslutspunkt 1. Beslutet enligt beslutspunkt 1 bedöms inte vara av sådan principiell beskaffenhet att det finns anledning att ta upp frågan hos kommunfullmäktige.

Utbildningsnämnden har i beslutspunkt 2 i aktuellt beslut godkänt att kommande genomförandebeslut delas upp per skola. Förvaltningens planering och inhyrning hanteras i dag på så sätt att inhyrning sker för varje skola som ett enskilt ärende. I sitt arbete utgår förvaltningen normalt utifrån en prognos om antalet skolplatser som behövs inom en stadsdel och totalt inom staden. För planeringen av utbildningsväsendet i Stockholm framtas en särskild

prognos, den så kallade elevantalsprognosen. Elevantalsprognosen avser en tioårsperiod och redovisar förväntat elevantal per skola.

En prognos medför inte att samtliga de inhyrningar som sker i staden för att tillgodose behovet enligt prognosen hanteras inom ett och samma genomförandebeslut. Utbildningsnämndens beslut enligt beslutspunkt 2 stämmer väl överens med förvaltningens nuvarande och tidigare hantering av inhyrningar. Eftersom paviljongerna kommer att uppföras allt eftersom, vid olika tidpunkter samt avser olika lokaliseringar saknas anledning och möjlighet att hantera samtliga paviljonger inom ett och samma genomförandebeslut. Som redogjorts för ovan har förvaltningen sett tjänsteutlåtandet som en helhet. Förvaltningen har med beslutspunkt 2 önskat förtydliga för utbildningsnämnden att avsikten varit den att enligt gängse hantering dela upp vardera skola i enskilda genomförandebeslut.

Utbildningsnämnden har i beslutspunkt 3 i aktuellt beslut beslutat om att hos kommunstyrelsens ekonomiutskott begära att utbildningsnämnden ges rätt att besluta om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr per år. Beslutet är endast en begäran till kommunstyrelsens ekonomiutskott som har att besluta i frågan. Med anledning av att beslutet inte ger några faktiska rättigheter eller skyldigheter för nämnden kan beslutet inte heller anses vara ett sådant beslut som ska vara föremål för beslut i kommunfullmäktige.

Utbildningsnämnden har i beslutspunkt 4 beslutat att till utbildningsdirektören delegera rätten att fatta genomförandebeslut om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr per år. Utbildningsnämndens möjlighet att delegera till anställd inom kommunen regleras i 6 kap. 33 § KL. Utbildningsnämnden har i förevarande fall i enlighet med regleringen i KL valt att delegera rätten att fatta genomförandebeslut om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr till utbildningsdirektören. Beslutet innebär en delegering från utbildningsnämnden till utbildningsdirektören.

Utbildningsdirektören har för varje projekt att följa reglerna om ekonomisk förvaltning. Flertalet av inhyrningarna kommer att kräva godkännande av kommunstyrelsens ekonomiutskott då de överstiger gränsen enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning. Frågan om godkännande av kommunstyrelsens ekonomiutskott är dock separat från utbildningsnämndens delegering till utbildningsdirektören.

Delegering till utbildningsdirektören har skett enligt gällande bestämmelser.

Då klaganden inte har visat något som skulle innebära att det överklagade beslutet skulle vara olagligt enligt 10 kap 8 § kommunallagen ska överklagandet enligt staden avslås.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden bestrider samtliga klagandens yrkanden i Förvaltningsrätten i Stockholms mål 1846-16. Som grund för sin inställning överlämnar utbildningsnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande till Förvaltningsrätten. Beslutet föreslås justeras omgående.

Bilagor

1. Föreläggande från Förvaltningsrätten i Stockholm i mål 1846-16
2. Regler för ekonomisk förvaltning, fastställd av kommunfullmäktige 19 november 2015